

AZƏRBAYCANDA QAÇQIN QADIN VƏ UŞAQLARIN HUMANİTAR VƏZİYYƏTİ

Sənəd. 9348
1 fevral 2002-ci il

Məsləhət üzrə təklif
Gültəkin Hacıyeva xanımları və başqaları tərəfindən təqdim edilibdir

Hazırkı təklif Assambeyada müzakirə olunmamışdır və aşağıda imzalayan şəxslər tərəfindən təsdiq edilmişdir

Ermənistan və Azərbaycan arasında münaqişə bir milyondan artıq insanların qaçqın və məcburi köçkün (MK) olmasına nəticə oldu və bu hal Azərbaycanda humanitar vəziyyətə ağır zədə vurdu. Problemin miqyası o qədər genişdir ki (qaçqın və MK-lərin sayı ölkə əhalisinin 15 faizini təşkil edir), Azərbaycan Respublikası Hökumətinin atdığı bütün addımlara baxmayaraq, bu problemi təkcə daxili qüvvələr ilə həll etmək mümkün deyildir.

Dağlıq rayonlardan gəlmiş insanlar isti vadi iqliminə alışmaları çətin bir surətdə keçmiş və onlar bir sıra ağır səhiyyə və psixoloji problemlər ilə üzləşdilər.

Artıq 9 ildir ki, 50 000-dən artıq MK çadırlarda, 33 000 icma evlərində, 34 000 yerüstü qazmalarda, 10 000 dəmiryol vaqonlarında, bəziləri isə icma vasitələrisiz olan ümumi yataq otaqlarında, komunal binalarda, inşaaı sona çatmamış binalarda və yaxud başqa çətin və dözülməz şəraitlərdə yaşayırlar. Belə şəraitlərdə yaşayan insanların 52.3%-i qadın, 34.6%-i isə uşaqdır.

Dəhşətli yaşayış standartları qaçqın və MK-lər arasında xəstəliklərin yayılması üçün yaxşı bir şərait yaradır. Dörd min qadın artıq müxtəlif xəstəliklərlə (yoluxucu xəstəliklər, mədə-bağırsağ virusları, dəri xəstəlikləri, malyariya, difteriya, qarın yatalağı, depressiya, vərəm, anemiya, şəkər xəstəliyi və başqaları) yoluxublar. Pis yaşayış şəraitləri 6 000 qadının sonsuzluğuna və yaxud ginekoloji xəstəliklərlə yoluxmasına səbəb oldu, 4 000 - anemiyadan, 7 000 - daxili orqan xəstələri və 3 500 - stomatitdən əzab çəkirlər. Qadın və uşaqların səhiyyəsi dövrəşiri tibbi yoxlamalar və yoluxucu xəstəliklərə qarşı peyvəndləmə metodu ilə qorunmalı, həmin insanların ailə qurmaq və tibb xidmətləri haqqında tam təsəvvür yaratmaq üçün məsləhətlərlə təhiz olunmalıdırlar.

Bir çox tibb cihazlarının münasib olmayan binalarda yerləşdirilməsi, müasir tibb ləvazimatının yoxluğu onu göstərir ki, qaçqın və MK-lərə təklif edilmiş tibb xidmətini və mühafizəsini yaxşılaşdırmaq mümkün deyil. Ağır humanitar vəziyyət həm təbii əhali artımına və həm də genetik sahəyə çox ciddi mənfi təsir göstərir. Əhalinin artımı 1990-cı ildə aşağı düşmüşdür ki, bu problem də əsasən qaçqın və MK-lər arasında müşahidə olunur. Onların arasında uşaq ölüm faizi ümumi əhaliyə nisbətən iki dəfə artıqdır. Əsasən bir - on iki yaş arasında olan məcburi köçkün valideynlərin uşaqlarında səhiyyə problemləri ciddi yanaşmanı tələb edir.

Assambleya Azərbaycanda qaçqın qadın və uşaqların vəziyyəti ilə əlaqədar öz narahatçılığını bildirir və xahiş edir ki, qayğı göstərmək istəyənlər əsas humanitar problemin həll olunmasında imkan yaratsın.

İmzalayanlar : [1]

Hajiyeva, Azerbaijan, EPP/CD
Aliyev B, Azerbaijan, SOC
Aliyev G, Azerbaijan, EDG
Aliyev I, Azerbaijan, EDG
Arzilli, San Marino, EPP/CD
Braun, Hungary, EPP/CD
Buchel, Liechtenstein, EPP/CD
Busic, Croatia, EPP/CD
Chikhradze, Georgia, EPP/CD
Clerfayt, Belgium, LDR
Diaz de Mera, Spain, EPP/CD
Duka-Zolyomi, Slovakia, EPP/CD
Engeset, Norway, EDG
von der Esch, Sweden, EPP/CD
Fernandez Aguilar, Spain, EPP/CD
Glesener, Luxembourg, EPP/CD
Gonul, Turkey, EPP/CD
Gurkan, Turkey, SOC
Hoie, Norway, EPP/CD
Hornung, Germany, EPP/CD
Kilclooney, United Kingdom, PPE/CD
Laakso, Finland, UEL

Lintner, Germany, EPP/CD
Magnusson, Sweden, SOC
Michels, Germany, EPP/CD
Mintas-Hodak, Croatia, EPP/CD
Patarkalishvili, Georgia, EPP/CD
Saglam, Turkey, EPP/CD
Seyidov, Azerbaijan, EPP/CD
Skarbovik, Norway, EPP/CD
Surjan, Hungary, EPP/CD
Szinyei, Hungary, EPP/CD
Vella, Malta, EPP/CD
Wohlwend, Liechtenstein, EPP/CD
Zierer, Germany, EPP/CD

[1] SOC: Socialist Group

EPP/CD: Group of the European People's Party

EDG: European Democratic Group

LDR : Liberal, Democratic and Reformers' Group

UEL: Group of the Unified European Left

NR: not registered in a group